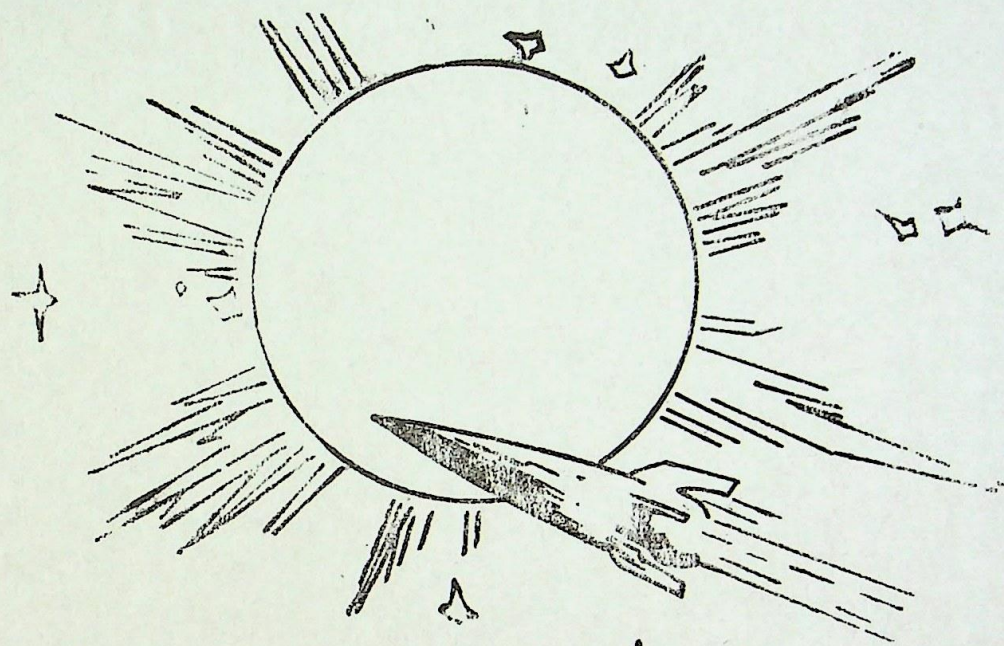

Голод на Сумщині у 1932-1933 роках.

34

Стаття О. М. Мкиря із сел. Краснопіль
в газеті "Перемога" - "Гіркий сполик про далекий
1933..." та друкований оригінал цієї статті.

ПАПКА ДЛЯ ПАПЕРІВ

квітень 1990 року
24 травня 1990 року
2 документи
Заркуєв

Деремога

ЧЕТВЕР,

24 травня 1990 року.

62 (7675) Ціна 3 коп.

Газета виходить з 23 лютого 1932 року.

ОРГАН КРАСНОПІЛЬСЬКОГО РАЙОННОГО КОМІТЕТУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ
УКРАЇНИ І РАЙОННОЇ РАДИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НА СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УРСР

ЗАГОТІВЛЯ КОРМІВ — СПРАВА ВСІХ

СІНОКІС — ПОРА ГАРЯЧА

Понад 120 пропозицій і татів Луганської області зауважень до проекту тимчасового регламенту засідань Верховної Ради Української РСР надійшли від депутатських груп. «Демократичного блоку» та молодіжного об'єднання окремих депутатів до комісії по їх узагальненню, створеної у минулу п'ятницю.

За дорученням комісії на ранковому засіданні сесії 21 травня, на якому депутати продовжували розглядати проект тимчасового регламенту, про щі доповнення інформували депутат В. П. Крижанівський. Він охарактеризував зміни, що пропонуються внести до проекту, аргументував причини відхилення деяких пропозицій, відповів на запитання депутатів. Відбулося коротке обговорення допрацьованого проекту тимчасового регламенту і було внесено пропозицію перейти до постатейного голосування.

З цього моменту, на жаль, уже вкотре, сесія, по суті, знову зайшла в тупик. Після того, як на пропозицію народних депутатів

НАШ КОРЕСПОНДЕНТ ВЗЯВ ІНТЕРВ'Ю У ПРОВІДНОГО АГРОНОМА ПО КОРМОВИРОБНИЦТВУ ВАПО «КРАСНОПІЛЬСЬКЕ» В. І. ГУЗЕНКА.

— Вікторе Івановичу, наших читачів перш за все цікавлять прогнози науковців напередодні масового збирання трав.

— У цьому році весна хоч і почалася рано, але вона прохолодна. Це стримувало ріст і розвиток бобових трав, особливо конюшини. Тому строки її збирання, як і завжди, настали наприкінці травня.

Кращий розвиток має люцерна. Вона вступила у фазу бутонізації. Так що можна і треба збирати її на трав'яне борошно. І в першу чергу на площах, які з другого укосу будуть використані на наслідники.

Беспарцет теж досяг фази бутонізації і його необхідно терміново зібрати.

Незадовільний стан у багатьох господарствах мають бобово-злакові сумішки 3—4 року користування. Особливо там, де недостатньо підживлені азотом, зрізнені, зарослі бур'янами, з осені неуцільнені озимим житом. Їх треба негайно використати і готувати площі під озимину або посіяти поукісні хрестоцвітні культури. Особливо це стосується кормової капусти, яку треба сіяти вже зараз для пізньосінного використання.

— Одним словом, настав час для масового збирання трав на сіно, сінаж, виготовлення вітамінно-трав'яного борошна?

— Так, остання п'ятиденка травня повинна бути напруженою для кормодобувних бригад. Адак початок колосіння злакових і бутонізації бобових трав — найсприятливіший період для заготівлі високопоживного корму.

При цьому рослини містять найбільше поживних речовин, каротину. Тому інженерно-службі необхідно провести технологічну наладку кормозбиральної техніки і включити її в роботу.

Можна відзначити, що ми запізнюємося з наладкою агрегатів по виготовленню вітамінно-трав'яного борошна. З наявних 13 АБМ пущено в дію у колгоспах імені Гагаріна, імені Леніна, імені Паризької комуні, райоб'єднанні «Птахопром». Решта господарств втрачають час і можливості виготовлення цінних зневоднених кормів.

— Вікторе Івановичу, які ж завдання поставлено нинішнього року перед кормодобувниками району?

— Перед працівниками агропромислового комплексу району стоїть складне завдання. Треба заготовити сіна 20685 тонн, в тому числі активним вентиляванням 5800 тонн, пресуванням 3900 тонн. Виконати це завдання можна, адже в районі для цього відведено 2769 гектарів багаторічних трав, передбачувано їх урожайність — близько 42 центнерів зеленої маси з гектара, з якої можна одержати 11557 тонн високоякісного сіна. Однорічних трав — 648 гектарів при урожайності 29 центнерів з гектара можна заготовити 1881 тону сіна. З природних угідь 3637 гектарів при урожайності близько 20 центнерів з гектара — заготовити більше 7 тисяч тонн. Також треба виготовити тисячу тонн вітамінно-трав'яного борошна і більше 22 тисяч тонн сінажу. Отож, не гаючи ні дня, треба братися за справу. Експлуатувати наявну кормодобувну техніку на повну потужність. Роботу ланок та загонів тримати під неослабким контролем.

ЩО СЬОГОДНІ У ДІЙНИЦЯХ?

ВІДБУВСЯ СУБОТНИК КОМСОМОЛЬЦІВ УСІХ ПОКОЛІНЬ РАЙОНУ

У районі відбувся суботник комсомольців усіх поколінь. На вирішальні ділянки виробництва вийшли хлібороби, тваринники, робітники, будівельники, транспортники. Поруч з ветеранами трудилися юнаки і дівчата. Вони вели догляд за посівами сільськогосподарських культур, давали до столу людей тваринницьку продукцію, продовжували будівництво важливих народногосподарських об'єктів.

На суботник вийшли всі ті, хто вболіває за долю перебудови, за прискорення соціально-економічного розвитку країни. За одностайним рішенням усіх трудових колективів зароблені кошти будуть перераховані для будівництва пам'ятного знака, присвяченого першим комсомольцям району, а також для заснування в обласному центрі пам'ятника воїнам-афганцям, які загинули при виконанні міжнародного обов'язку.

ІЗ ЗАВ'ЯТТЯМ

Комсомольці, усі трудівники нашого господарства підтримали ініціативу райкому комсомолу про проведення суботника і внесли посильний вклад у цю добродійну акцію. Водії колгоспу прибрали територію автогаража, доярки і телятниці працювали на фермах.

Адмінперсонал поділився на два фронти роботи: жінки займалися висаджуванням овочевих культур у теплицях, а чоловіки посадили саджанці дерев біля полів, тобто створювали лісосмути, які необхідні для захисту ґрунту.

Колгоспники, зайняті у виробництві, зустріли свято праці на робочих місцях і вели роботи якісно, ударними темпами.

Л. НАЙДЕНКО.

секретар комсомольської організації колгоспу імені Володимира Ілліча.

ПІДТРИМАЛИ ІНІЦІАТИВУ

У день районного суботника комсомольців усіх поколінь разом з ветеранами комсомолу, партії і праці трудилися і старшокласники нашої школи.

Об'єктом обрали стадіон, що в центрі села. Під керівництвом секретаря райкому комсомолу місцевого колгоспу «Україна» Сергія Макеєва виконали значний обсяг робіт по його впорядкуванню: розмітили футбольне поле, скошили траву, привели в порядок бігові доріжки, майданчик для стрибків у довжину тощо.

Тон у роботі в день суботника задавали Марія Савкова, Микола Романюк, Олег Жуков та багато інших.

Л. ЗАГОСКІНА

вчитель Славгородської середньої школи

ВІДГУКНУЛИСЬ І ПЕНСІОНЕРИ

Організовано вийшли на комсомольський суботник усіх поколінь трудівники колгоспу імені Гравовського. Того дня тваринники, механізатори намагалися дати чітко, злагоджено. Порали громадську хутобу, доглядали посіви просапних культур, проводили сібу повторних культур для осіннього використання.

Важко визначити кращого працівника, та з найвищою якістю трудилися в полі члени орендної ланки тракторної бригади № 1 у складі комуніста Петра Олександровича Безпалого, Івана Григоровича Ключкова, Михайла Дмитровича Лебединського.

У суботнику взяли участь і школярі, і пенсіонери. Ми вдячні пенсіонеркам Парасковії Посипині, П'ятак, Олександрі Івандівні, Швєнь, Катерині Петрівні Скліровій та іншим, які без особливих заперечень відгукнулися на потреби сьогодення і взяли участь у формуванні плантації цукрових буряків.

В. СКОРОПАД.

секретар парторганізації колгоспу.

ПРАЦЮВАЛИ ДРУЖНО

Наше село з кожним роком оновлюється, тут повним ходом ведеться спорудження добротних житлових будинків, нової не-

повної середньої школи. І, звичайно, для зручності сільських трудівників не вистачає природного газу. Тому невиняково у день суботника комсомольців усіх поколінь багато трудівників колгоспу, які не зайняті на невідкладних роботах в полі, в тваринництві рийшли, щоб підготувати ділянки, де проходить нитка газопроводу високого тиску до села.

І. МАРТИНЕНКО, секретар парткому колгоспу імені Гагаріна.

ПОРЯДОК В УСЬОМУ

У тому, що більшість населення свідомо взяли участь у суботнику, значна заслуга комсомольської організації колгоспу імені газети «Правда». Агітував за активність під час цього заходу інструктор по спорту господарства Віктор Леонов, інші комсомольські активісти. Багато було зроблено того дня, обладнано стадіон, наведено порядок у центрі села. Зовсім іншого вигляду набули контора колгоспу, сільський будинок культури, магазин, школа. Радує око впорядкованість, чистота і парк відпочинку. Тут із завзяття працювали учні середньої школи.

Добре трудилися під час суботника Віктор Леонов, Іван Іванович Левченко, Анатолій Володимирович Пікуровський, майбутній механізатор, учень СІТУ-43 Олександр Якименко та багато інших.

Л. ТКАЧЕНКО, сількор.

Нині сприятлива пора для одержання високих надоїв молока. Подивіться, як працюють колективи молочнотоварних ферм господарств району. Перша цифра — надоєно молока від корови в кілограмах 22 травня 1990 року; друга — до відповідного періоду минулого року. По району цей показник становить відповідно — 9,0 і + 0,7.

ЗАСІДАННЯ
БЮРО

На засіданні бюро райкому Компартії України розглянуто питання про прийом до партії. Членами КПРС стали інструктор по спорту колгоспу «Україна» С. В. Макеєв і водій колгоспу імені Леніна А. І. Король.

Директором райпобуткомбінату затверджено В. Д. Острівця.

На засіданні бюро розглянуто питання «Про роботу парторганізації лісгоспазу по формуванню здорового морально-психологічного клімату у трудовому колективі».

Затверджено заходи по виконанню критичних зауважень, які висловлені комуністами і делегатами XXVIII конференції районної партійної організації, під час звітів і виборів.

Затверджено зміни у складі позаштатної партійної комісії при райкомі партії. З її складу виведено В. С. Кудіна та І. В. Старостенка. Членами парткомісії затверджено секретаря парторганізації ВАПО «Краснопільське» Д. І. Патютка та інструктора райкому Компартії України М. О. Чепусенка.

Обговорено також план організаційно-партійної і масово-політичної роботи райкому Компартії України на період заготівлі кормів у 1990 році.

На засіданні бюро райкому Компартії України розглянуто персональні справи.

ОБРАНІ
ДЕЛЕГАТАМИ

Читачів газети «Перемога» цікавить, хто обраний делегатами партійних з'їздів від нашого району. Так, делегатами XXVIII з'їзду КПРС від Троєцького округу, куди входить і наш район, обрані оператор машинного доіння корів колгоспу «Червона Україна» Великописарівського району Зінаїда Олексівна АНДРУЩЕНКО і перший секретар Сумського обкому Компартії України Володимир Антонович ШЕВЧЕНКО.

Делегатом XXVIII з'їзду Компартії України обрано заслуженого агронома УРСР, головного агронома колгоспу «Хвиля революції» члена обкому Компартії України Варвару Андрівну ЗАЙКУ.

Сьогодні колишній працівник районної газети «Перемога», член Спілки журналістів СРСР Олександр Маркович Шкиря ділиться враженнями від тих років, які ще недавно у нас були закритою темою — 1933. Сам він тоді ледве вижив, поневіряючись серед голодних людей по містах і селах України. Але все ж йому, наполегливому і витривалому, щастило долати всі злигодні. Цей спогад увійшов до рукописної книги під умовною назвою «Відгомін лихоліття».

Нині преса нерідко пише про важкий голодомор тридцять третього року.

Це, звичайно, правильно; кожен, хто вижив у ньому й досяг старшого віку, може підтвердити той страшний удар по народу сталінським бичем безхлібної диктатури. Однак лихо почалося значно раніше. Якщо взимку 1931 року в магазинах прилавки майже пустували, а на базарі неймовірно підскакала дорожнеча. Поставили озброєну варту біля хлібоприймального пункту. Перед жнивами на полях установили спостережні вишки й запровадили жорсткі об'їзди хлібних масивів. Але «стригали» колосків нічого не боялися: голодне тітка, ніяким страхом його не вгамуєш. Він ні на що не зважає і стає причиною найбільших жорстокостей.

Мені незабаром сімдесят шість, а ще добре пам'ятаю всі оті дні вже «алекої соціальної драми». Їх не можна ні забути, ні простити грабіжникам селянства. А їх було багато, охочих вбити рідного батька і брата за якийсь нікчемний привід від офіційної влади.

Пекельний голодомор тридцять третього почався взимку. Я працював тоді вчителем у Степівській початковій школі Покровської сільради. Бів два класи — третій і четвертий — усього десь близько сорока п'яти учнів. У січні ми ще співали пісеньки про багатий урожай та неозорі щедрі врожаї колективних нив. У бадьорому темпі декламу-

Працівники комбінату громадського харчування Л. І. Ткаченко (на фото справа) і Т. І. Резніченко уміло і якісно виготовляють кондитерські вироби.

ГІРКИЙ СПОМИН
ПРО ДАЛЕКИЙ 1933...

вали вірші про «батька всіх народів», великого і мудрого Сталіна.

Початок лютого приніс у школу перші тривожні вісті. Десятків зо два дітей у найслабших матеріально родинх залягли від систематичного недоїдання. Трохи згодом усі вони померли. Ми, вчителі, звернулися по допомогу й пораду у виконком сільради. Там лише поспівчували. Мовляв, чим хотіли здивувати, коли вся Україна вигибає з голоду.

Організатором хлібозаготівель на хуторі Степів був уповноважений Харківського обкому партії якийсь П. С. Луїнін. Відчувши себе основним винуватцем «випадків» продовольства з населеного пункту, а відтак і загинів багатьох людей, він недовольно відпросився з'їздити додому, в тодішню столицю республіки. Й більше ніхто з нас його не бачив: казку, покінчив з собою пострілом у голову.

У середині квітня з голоду померла моя шестирічна сестричка Катя, а на Великдень відправилася в потойбічний світ мама — вдовиця Ольга Павлівна Шкиря. Їй на той час не виповнилося й со-

рока п'яти років. Ні, я не міг врятувати їх на свою мізерну зарплату й дуже вбогий харчовий пайок.

Про горе можна було б повідомити рідним і близьким, та всі вони теж померли одне за одним від голодоморної «чуми». Іншою сонячною днини полями в сільраду по допомозі на похорон матері і слухав безтурботний спів жайворонків, я з дитинства любив слухати їхню піднесену мелодію, але тоді вона здалася мені найсумнішим ревіємом по замучених людях. Поблизу воріт Покровського кладовища стояло кілька закритих

могил. З цими даними свого часу неофіційно ознайомив мене двоюрідний брат Г. Т. Рибалка, який у тридцять років працював у нашому селищі головою виконкому місцевої Ради. Найтяжчим місяцями виявилися травень і червень. На луках не встигав відрастити кіньський шавель, перетиралося на порохню глодове листя, з якого випікали пампушки, пішли в діло дубова кора, добути зі ставків черепахи.

У мене прибереглося трохи грошей за літню відпустку і я вирішив гайнути в Харків, тодішню столицю України. До того часу я не був у жодному великому місті, тож Харків справив на мене незгладиме враження. Він був ущерть переповнений людьми. Здавалося,

з'їхався сюди весь світ. У магазинах продавали так звані комерційний хліб. Та лякали безкінечні черги. Той, хто стояв у них, брався на список. Рахунок вели на сотні й тисячі душ. Простоювали в чергах днями й ночами. Виснажені та знесилені там же й помирали.

За спекулятивною ціною хліб можна було придбати поза чергою: два карбованці п'ятдесят копійок за кілограмову буханку. Я купив із рук дві, присів у

затінку під базарним смердючим парканом і з'їв цілу до останньої шкуринки. Напився теплуватої води в рознощиці й похилив далі.

Голодомор крокував столициним містом і по всій нашій чорноземній республіці. Я проходив по мосту через каламутну смердючу річку, і мені думалося: «Коли ж у нас все зміниться на краще?».

Того ж літа я розраховався зі школою і переїхав жити в рідне Краснопіль. Дізнався про смерть багатьох моїх сусідів і знайомих. Померли голодною смертю діти подружжя Федора і Марії Голотів — Катерина, Настя, Володимир, а також Я. М. Голота і його дружина Оксана. Забрала на той світ бліда костомаха з осоружною косою Якіма Савченка і його жінку Ганну Антонівну Оксюту й Івана Іваненків, Гната й Федосію Пономаренків. Чотири дівчі загинули в родині Сави Мартиненка. Три дочки — в Михайла Голоти і в багатьох інших. Загалом, на двох вулицях — теперішніх Кутузова й Макаренка — стали жертвами страшного голоду.

року п'яти років. Ні, я не міг врятувати їх на свою мізерну зарплату й дуже вбогий харчовий пайок.

Про горе можна було б повідомити рідним і близьким, та всі вони теж померли одне за одним від голодоморної «чуми». Іншою сонячною днини полями в сільраду по допомозі на похорон матері і слухав безтурботний спів жайворонків, я з дитинства любив слухати їхню піднесену мелодію, але тоді вона здалася мені найсумнішим ревіємом по замучених людях. Поблизу воріт Покровського кладовища стояло кілька закритих

могил. З цими даними свого часу неофіційно ознайомив мене двоюрідний брат Г. Т. Рибалка, який у тридцять років працював у нашому селищі головою виконкому місцевої Ради. Найтяжчим місяцями виявилися травень і червень. На луках не встигав відрастити кіньський шавель, перетиралося на порохню глодове листя, з якого випікали пампушки, пішли в діло дубова кора, добути зі ставків черепахи.

У мене прибереглося трохи грошей за літню відпустку і я вирішив гайнути в Харків, тодішню столицю України. До того часу я не був у жодному великому місті, тож Харків справив на мене незгладиме враження. Він був ущерть переповнений людьми. Здавалося,

з'їхався сюди весь світ. У магазинах продавали так звані комерційний хліб. Та лякали безкінечні черги. Той, хто стояв у них, брався на список. Рахунок вели на сотні й тисячі душ. Простоювали в чергах днями й ночами. Виснажені та знесилені там же й помирали.

За спекулятивною ціною хліб можна було придбати поза чергою: два карбованці п'ятдесят копійок за кілограмову буханку. Я купив із рук дві, присів у

затінку під базарним смердючим парканом і з'їв цілу до останньої шкуринки. Напився теплуватої води в рознощиці й похилив далі.

Голодомор крокував столициним містом і по всій нашій чорноземній республіці. Я проходив по мосту через каламутну смердючу річку, і мені думалося: «Коли ж у нас все зміниться на краще?».

О. ШКИРЯ,
журналіст-ветеран.

НА ВАРТІ
ЗДОРОВ'Я

У РАЙЛІКАРНІ ПРО-
ВЕДЕНО ДЕНЬ МЕДИЧ-
НОЇ СЕСТРИ.

Праця людей у білих халатах входить у число складних і відповідальних видів людської діяльності. Робота в умовах постійного контакту з хворими, схильними до різноманітних реакцій, вимагає від медиків не лише високого професійного, а й психологічного гарту. Відповідальність за пацієнта — головна риса морального обов'язку медичного працівника. Ніякими болями, найскладнішими пристроями не замінити добрих і вмілих рук, чуйного серця медичної сестри.

У райлікарні працює 284 медсестри, з них 57 ветеранів праці, а 42 мають першу кваліфікаційну категорію. Багато років працюють і користуються заслуженим авторитетом серед співробітників і хворих А. П. Кашина, В. І. Гузенко, Р. І. Жаботинська, В. А. Придатко, Н. Д. Дудченко, Л. В. Ковтун.

Завжди гарно відгукуються пацієнти про О. І. Гузенку, Н. П. Моцну, Г. І. Алімову, Л. С. Щербак, С. Ф. Аламенко, М. І. Мигаль. Високим професійним вмінням відзначаються Т. С. Жижка, Л. Т. Колісник, М. М. Смелякова, В. Ю. Савченко, М. Г. Дяговець, А. А. Супрун, Р. В. Придатко, К. К. Іваненко, К. М. Славнікова, М. І. Будяченко, Л. Ф. Івасюк, Р. П. Котова, Г. Д. Дзюбан, Є. П. Попова, А. А. Середа та багато інших.

Естафету старших прийняли і гідно несуть молоді спеціалісти Г. М. Бурлака, О. О. Дев'ятченко, А. П. Приказчик, Л. І. Свиначенко, Л. Г. Загоруйко, О. М. Панченко.

Суттєве підвищення ефективності і якості роботи медичної сестри залежить від зміцнення матеріально-технічної бази лікарні, впровадження наукової організації праці, стимулювання праці середнього медичного персоналу.

А. КЛОЧКО,
старша медична сестра
райлікарні.

РЕЙДОВА ПОВІДОМЛЯЄ

ЯК ГОРОХОМ У СТИНУ?

Того дня наші рейдіві бригади поталанило на зустрічі з особливою категорією учасників дорожньо-транспортного руху — «рокерами». Тобто тими молодими і не надто молодими людьми, які возили гасання на мотоциклах по шляхах у ранг престижності.

Ця категорія водіїв зовсім не бажає підкорятися правилам дорожнього руху, вбачаючи, мабуть, у тому якийсь особливий шик. Тому «рокера» можна легко відрізнити від звичайного мотоцикліста: і за зовнішнім виглядом, і за поведінкою, і за ставленням до правил дорожнього руху. Вони вперше потрапили під перевірку. А от колишній водій колгоспу імені Багацького М. М. Ткаченко вже навіть по-завваженим водійським правам. Він добре знає, що не має права їздити на транспортних засобах, зате має громадянські права, котрим і користується на всі сто процентів. Любо

було слухати, коли після примусового зупинення (а примусового, бо не зголо-сився загальмувати на вимогу інспекції) він вголосував щонайпрогресивніші лозунги про демократію, про гласність, про презумпцію невинності. Та коли йому запропонували відвідати нарколога в райлікарні, щоб довести, що такі порушення заборони сидіти за кермо в стані алкогольного сп'яніння, категорично, навідріз відмовився. Ще один приклад, як може «викручуватися» наш грамотний, політично підкований громадянин, спираючись більше на психологічний пресинг, ніж на істинність.

Володимир Вікторович Єрьоменко з колгоспу імені Ілліча також палкий прихильник «мітингової демократії». Щоправда, розуміє вік і своєрідно: просто висловлювався нецензурними словами у відповідь на справедливі вимоги зупинитися, показати посвідчення, подати трубку.

Нічого й говорити, важко порозумітися з таким товаришем, тим більше, що він і фізично спирався працівникам ДАІ. Набагато краще мати справу з людьми «розумової праці», як от кіно-

механік Чернечинського сільського клубу Юрій Михайлович Довгополов. Нічого не можна закинути цьому мотоциклісту, крім того, що перебував за кермом п'яним.

Хоч склалося так, що в основному рейд настановився на «рокерів», та інші категорії водіїв не можна сказати, щоб вели «богоугодний» спосіб існування. Олексій Федорович Кекін, водій Угрюмського радгоспобкоопу в нетверезому стані керував уже не мотоциклом, а цілим трактором, а отже і школі міг зробити більше. Олексій Федорович, дивлячись своїми чистими безпосередніми очима, запевняв, що і в рот не брав спиртного, а щоб спростувати цю версію, довелося спільно з цією «безпосередньо-правдивою» людиною їхати до нарколога, аби довести, що він таки вибаче на слові, бреше.

Цікаво було б знати, що переживає керівник, так легко і без докорів сумління випускаючи на шлях свого негативно зарядженого підлеглого? А може, керівник той впевнений, що підлеглий на лівій не втрапить, а займатиметься зовсім сторонньою справою. Як сталося це з трактористом колгоспу

імені Ілліча Іваном Яковичем Балабаном. Він, причастившись двомастами грамами «вогненної води», весело орав город у приватному секторі. У той час, коли в півтіці значилося: «...проріджування посівів цукрових буряків...». Коментар, мабуть, буде зайвим. Бо попри всі бесіди і лекції не виводяться любители їзди на хвилях голу у непередбачуваному напрямку. До списку таких любителів можна внести ще й Володимира Петровича Щербанова з Осоївки та інших.

Виходить, що недостатньо говорити з людиною, вказувати їй на недоліки. Інструктувати під час техоглядів. Задумується, де то лише після того, як потрапить у число порушників, та й то не завжди, як показує сумна статистика. Перефразували ви: сів Ільфа та Петрова, хочеться ще раз нагадати названим і неназваним «героям» цього і подібних матеріалів: «Врятування водіїв — справа рук самих водіїв».

РЕЙДОВА БРИГАДА:
Л. СТРИКИЦЯ, М. СТО-
ЯНЕНЬ, В. МАК-
СИМЕНКО — праців-
ники ДАІ, О. САВ-
ЧЕНКО — кор. «Пе-
ремоги».

ДЯКУЄМО

Робота доярок нелегка, адже розпочинати її доводиться вдосвіта, а повертатися додому — пізно ввечері. Крім цього, великий ще коефіцієнт ручної праці. Отже, вільного часу замало, а треба ще ж і вдома господарство попорати, сім'ю нагодувати, до магазину сходити...

На це часу завжди обмаль. День, як кажуть, малий. Це добре розуміють торговельники нашого сільського споживчого товариства, йдуть нам назустріч. На ферму постійно приїздить автомагазин. Погосподарство В. А. Рашишевська — чуйна, доброзичлива людина. Саме їй ми вдячні за якісне обслуговування, своєчасне виконання замовлень, за те, що вона з сердечним теплом ставиться до покупців. Її щира посмішка завжди радує нас, піднімає настрій під час напруженого робочого дня, примушує забути всі життєві незгоди. За все це ми їй безмежно вдячні. Звичайно ж, добре було, якби інші продавці перейняли досвід роботи у Валентини Андріївни, брали з неї приклад у всьому. Ще раз дякуємо.

Колектив МТФ № 2 колгоспу імені Леніна, всього 7 підписів.

ПРИБИРАТИ СМІТТЯ

З настанням весни кожен з нас прибирає на власному подвір'ї. Та чому так не чинять працівники на підприємствах, де вони трудяться. Ось давайте зайдемо на територію МПМК-7 (начальник Л. В. Придатко). Вона засмічена. Будівельні матеріали зберігаються абияк, скловата розкидана. Неподальк створилось звалище. Безладдя та антисанітарія панують на скотозабійному пункті (директор коопзатгоспрому С. Ф. Миронов).

Не підтримується належний санітарний стан на території харчокомбінату райспоживспілки. Краснопілляського заводу продовольчих товарів, оптово-торгівельної бази, газової дільниці. Неорганізовані звалища створено по вулиці Сумській, Тургенєва, Мезенівській.

Л. ГОНТАР, помічник санітарного лікаря райсанепідемстанції.

Важко злічити, скільки Василь Іванович Капінус разом з своїми товаришами по роботі проклали кілометрів доріг з твердим покриттям. Майже чверть століття — такий його механізаторський стаж. Вісім років працює він трактористом Краснопілляської МШБМД-7. Щодня возить на об'єкти щебінь, пісок, інші матеріали, які необхідні для будівництва. Успішно працює В. І. Капінус і в нинішньому році. Віншов переможцем у передтравневому соціалістичному змаганні, виконавши план вантажоперевезень на 125 процентів. Його портрет занесено на районну Дошку пошани. Помітний вплив Василя Івановича на діяльність ради трудового колективу. Багатий життєвий досвід, знання проблем, які його хвилюють, принципова позиція у їх вирішенні дозволяють реалізовувати поставлені завдання. Причому діяльність його, як члена ради трудового колективу, не обмежується суто виробничими проблемами. Пріоритетними він вважає завдання соціальної сфери.

На знімку: В. І. КАПІНУС.

Вісті з училища

У Краснопілляському СПТУ № 43 відбувся конкурс на кращого за професією серед учнів груп трактористів-машиністів широкого профілю і майстрів виробничого навчання.

В програмі конкурсу: знання слюсарної справи, а також змагання на вміння виконувати роботи тракториста-машиніста. В процесі змагань учні виступали гайки, демонстрували свої навички в користуванні вимірними приладами, регулювали муфти зчеплення, настраювали ґрунтообробні агрегати і випробовували їх в роботі.

Кращим за професією жорі конкурс визначили учні групи № 11 Олександра Єшенка, який нагороджений цінним подарунком — транзистором «Дайга».

Друге місце розділили учні Олександр Клименко з групи № 12 та Микола Придатко з групи № 22. Вони нагороджені цінними подарунками — транзисторами «Альпіст» і електророботою «Харків».

Серед майстрів виробничого навчання кращим визначено С. В. Батюка. Такі конкурси стали в училищі традиційними і сприяють підвищенню професійної майстерності учнів та майстрів.

Широкого розмаху набрало в училищі соціалістичне змагання між навчальними групами і індивідуально — між учнями. Так, дві групи майстрів сільськогосподарського будівництва № 13 і № 33, де старостами Юрій Кисленко та Олександр Щербак, що вийшли переможцями в соціалістичному змаганні груп училища за підсумками року, були нагороджені туристичними путівками для поїздки в міста Севастополь, Ленінград, Смоленськ, Новгород, Мінськ, Хатинь.

Учні відвідали старовинні пам'ятники архітектури, здійснили оглядові екскурсії, побували на Пискарьовському кладовищі, в Петропавлівській фортеці. Після приїзду вони поділилися враженнями з товаришами.

З початку року бригада учасників художньої самодіяльності училища, якою керує невтомна людина, ентузіаст Володимир Іванович Левченко, майже в усіх школах району поєднувала із концертами з метою профорієнтаційної роботи. Перед виступами випускникам шкіл розповідали про училище, професії, які можна тут здобути.

Кращими виконавцями сучасних молодіжних пісень та танців стали учениці Тетяна Лазня, Наталя Ганноченко, Вікторія Кладієнко та інші. До речі, в рамках III фестивалю народної творчості наші учасники виступали в усіх жанрах і робили це успішно.

І. ШКВАРОК, сількор.

СУМСЬКЕ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ № 18

оголошує набір учнів на 1990—1991 навчальний рік.

В училище приймаються юнаки і дівчата, які закінчили 11 класів, а також юнаки, звільнені в запас із Збройних Сил СРСР.

Училище готує висококваліфікованих фахівців з таких професій:

- монтажник радіоапаратури;
- оператор верстатів з програмним управлінням;
- токарів;
- слюсарів по ремонту апаратурного устаткування;
- операторів процесів вулканізації;
- пекарів;
- апаратників, обізнаних з роботою слюсаря по КВП;
- апаратників, обізнаних з роботою лаборанта;
- малярів;
- електромонтерів;
- кравець верху взуття.

Строк навчання 10 місяців і 1,5 року.

Учням виплачується стипендія в розмірі 30 карбованців.

Базові підприємства проводять також доплату до стипендії до розміру тарифної ставки робітника першого розряду. Відмінникам навчання стипендія підвищується на 25—50%. Під час виробничої практики учням виплачується 50% від заробленої суми.

Всі учні забезпечуються гуртожитком, користуються пільгами на залізничному, авто і авіатранспорті.

Випускники училища направляються на роботу на виробничі об'єднання «Гумотехніка», «Електрон», Сумську взуттєву фабрику, міські хлібозаводи та інші підприємства міста.

Випускники користуються пільгами при вступі на денні, заочні і вечірні відділення вищих і середніх навчальних закладів.

Час навчання в училищі зараховується в безперервний трудовий стаж.

Початок занять — 1 вересня.

До заяви слід додати:

Документ про освіту;

Паспорт;

Свідоцтво про народження;

Автобіографію;

Довідку з місця проживання і про склад сім'ї;

8 фотокарток розміром 3х4;

Медичну довідку (форма № 086-У).

Адреса училища: 244023, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 5, їхати від залізничного вокзалу автобусом № 1, від автовокзалу тролейбусом № 6 до зупинки «Школа-26».

Телефони: 3-12-81, 3-21-66, 3-40-67, 3-03-29.

ДИРЕКЦІЯ.

3—1.

РОЗГЛЯНУЛА ІНСПЕКЦІЯ РОБІТНИЧОГО КОНТРОЛЮ

„НЗ“ НА БАЗІ

Напівпорожні прилавки продовольчих магазинів, перехід товарів, яких до недавня було достатньо, у розряд гостродіфіцитних... Чи не правда, дуже знайома картина?

По-різному створюється їх дефіцит: несвоєчасно або не в повному обсязі виконані договірні зобов'язання постачальниками, погано організовано завантаження товарів, нечіткий їх відпуск радгоспкоопам і сільським споживчим товариствам, а інколи чим товариствам, через усілякі комбінації, оптовою базою райспоживспілки, штучну затримку спілки, штучну затримку його тут. Через це він на тривалий час «осідає» у складських приміщеннях оптової бази, втрачаючи якість.

У результаті перевірки робітничими контролерами забезпечення населення району продовольчими товарами оптовою базою райспоживспілки в першому кварталі нинішнього року тут виявлено саме такі порушення, а їх розряд дрібних біля не віднесеш. Викликає серйозну тривогу, що вони міцно увійшли у практику роботи, а сприймаються директором

Магою і її підлеглими, як явище цілком природне і законне. В усякому разі Любов Петрівна, як засвідчив звіт інспекції робітничого контролю, практикувала гальмування відпуску продовольчих товарів, скопичення їх залишків на базі. То чому ж вона всетаки пояснювала це не лише як справу потрібну, а й дуже необхідну. Але навіть людині далекій від турбот торговельних, не посвяченій у складні перипетії поставки і відпуску продовольчих товарів, специфіку роботи оптової бази, зрозуміло, що затримка будь-якого товару, несвоєчасна поставка його у торгові точки, а особливо такого, який швидко псується, нічого, крім шкоди, не приносить.

Не може не розуміти цього директор оптової бази Л. П. Мага, інші її працівники. Це з їх вини, наприклад, лише в магазині Ряснянського сільського споживчого товариства не надійшли 1 тону риби, 1,3 тисячі умовних банок рибних консервів, 200 кілограмів оселедців, 1,4 тони кондитерських виробів. Залишилося, як

недоторканий запас на базі тютюнових виробів на суму 33,5 тисячі карбованців, 7600 пляшок вина, 820 кілограмів масла, 900 банок згущеного молока, 183 кілограми сиру, 180 кілограмів м'яса, 54 тони різних крупів та інші продукти. І це тоді, коли для виконання плану по товарообігу викирково багато важить кожний карбованець. Та головне те, що подібна самодіяльність наносить непоправних моральних збитків. У нинішній, скажемо прямо, дуже складний період у забезпеченні людей продовольством, вона зовсім не сприяє правильному формуванню громадської думки.

Напрошується мимоволі питання: для кого «НЗ» на оптовій базі райспоживспілки? Мають, не лише для інвалідів війни, лікарень дитсадків.

Не береться керівники оптової бази і райспоживспілки до уваги здоровий глузд і логіка при укладенні договорів на поставку продукції. Одержується вона, як кажуть, з тридевятого царства. Наприклад, овочеві і фруктові консерви поставив Глухівський плодово-консервний завод, хоча акалогічну продукцію можна одержувати з міс-

цевого заводу продовольчих товарів, який знаходиться під баром. Цукор надходить з Первухінського цукрового заводу Харківської області, тоді, як в районі є три свої підприємства, де можна брати цукор для виробничих потреб хлібокомбінату і цеху безалкогольних напоїв. Мають, вже варто переглянути планувальні функції не лише в районі, а й в області.

Не можна не сказати про обстановку, яка панувала на засіданні інспекції робітничого контролю. Її можна охарактеризувати так: товариська критика, пошук шляхів і резервів для поліпшення забезпечення населення продуктами харчування.

Хочеться вірити, що директором оптової бази райспоживспілки Л. П. Магою і її підлеглими всі вони будуть взяті на озброєння. Це дозволить виправити становище.

Постановою інспекції робітничого контролю Л. П. Мази суворо вказано.

І. БЛУЖАН, голова районної інспекції робітничого контролю.

Піонерському табору «Орлякко»

ПОТРІБНА

робітниця кухні на період з 1 червня до 4 серпня 1990 року.

ЗВЕРТАТИСЯ НА АДРЕСУ: смт. Краснопілля, вул. Сумська, 16, райком профспілки працівників агропромислового комплексу. Телефони для довідок: 5-16-67, 5-16-68.

РАЙОННЕ БЮРО ПО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ НАСЕЛЕННЯ

для роботи в Краснопілляському підприємстві по забезпеченню нафтопродуктами

ЗАПРОШУЄ

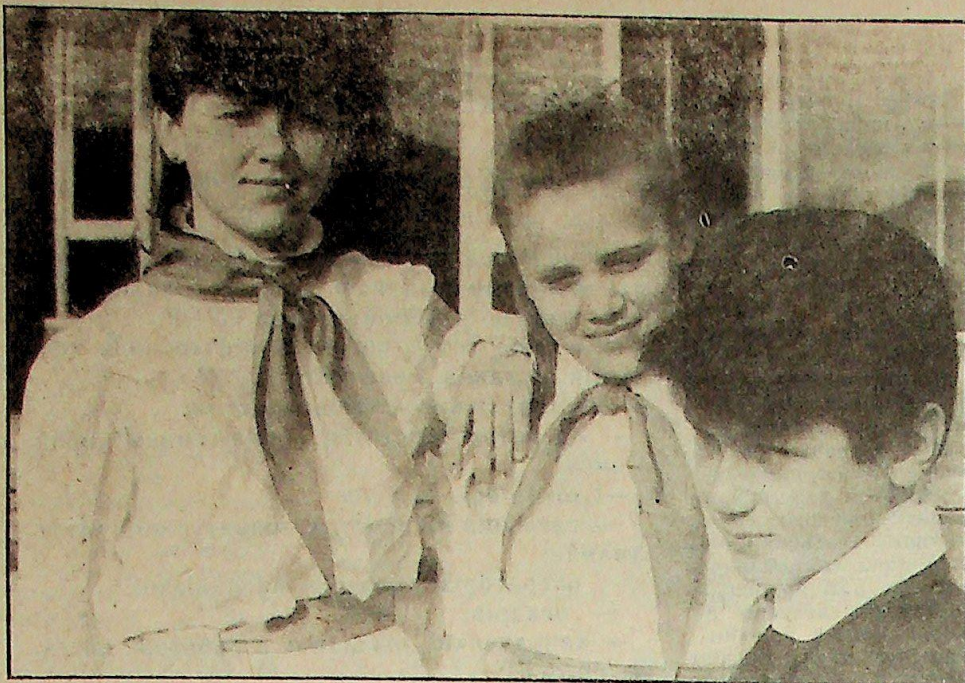
головного інженера, інструктора по пожежній профілактиці, операторів, машиніста.

Звертатися за адресою: смт. Краснопілля, пр. Привокзальний, 10.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

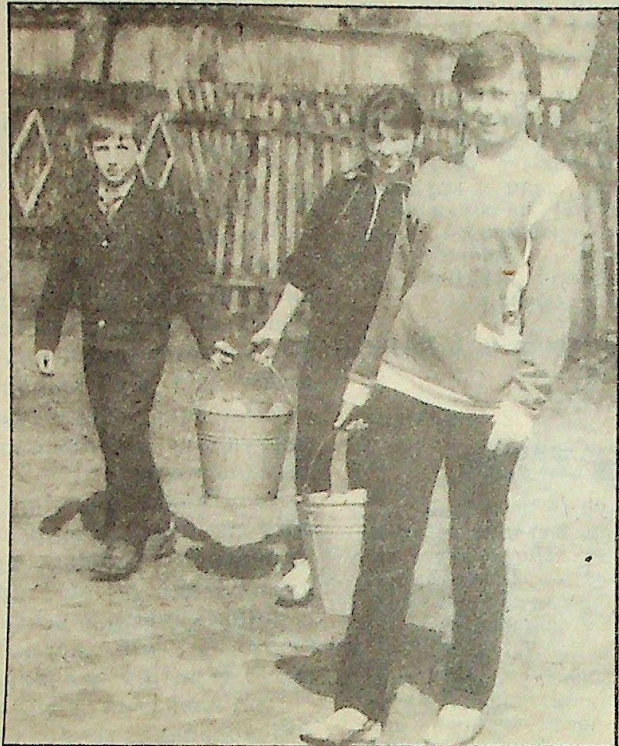
Правління, партком і профком колгоспу імені Володимира Ілліча висловлюють глибоке співчуття голові профкому господарства Кондратенку Василю Макаровичу з приводу смерті його матері

Ганни Юхимівни.

Для учнів шкільні канікули будуть сповнені радістю від праці на колгоспному полі, в учнівському будівельному загоні, від перебування у подорожі по рідному краю чи відпочинку у піонерському таборі. Та не забути дітям минулий навчальний рік.

У пам'яті піонерів Краснопілля середньої школи (знімок вгорі) Т. Давиденко, Н. Кобзар та І. Острішенка збережуться численні виступи перед однолітками, трудящими райцентру. Вони — активні учасники художньої самодіяльності. А тимурівці Покровської неповної середньої школи Ю. Корощенко, І. Самойлова і Н. Кулик все згадуватимуть про ті дні, коли допомагали своїм однокласникам — ветеранам війни і праці (знімок справа).

ФУТБОЛ

НІЧНЯ НА ВІЇЗДІ

Минулої суботи краснопілляський «Явір» провів чергову гру на периність республіки з футболу. Його суперником був фастівський «Факел» з Ілківської області.

Матч розпочався з атак наших спортсменів. Перебуваючи на правах гостей, вони не бажали відступати, переходили у захист. Головне — натиск на всіх флангах. Спочатку їм вдалося досягти переваги, але згодом господарі вирівняли гру. Після однієї атаки вони і добилися успіху.

Рахунок 1:0 можна було кілька разів змінити. А вже неодноразово близькими до мети були В. Барліт, Ю. Зінченко та, напевне, надмірно хвилювання не давало сповна використати можливості.

У другому таймі гра проходила у розміреному ритмі. Фастівські футболісти вже мріяли про два очки, які будуть внесені до турнірної таблиці третьої зони, але ось вони у своїй штрафній порушували правила.

М'яч на одинадцятиметрову позначку ставить М. Завалий. Він чітко пробиває і — гол! Рахунок стає 1:1, який не змінюється до фінального свистка.

У суботу «Явір» вдома приймає Ілківський «Спартак», який знаходиться серед лідерів. Матч передбачається напруженим і, напевне, цікавим. Сподіваємося, що болільники підтримають своїх земляків. Запрошуємо їх на стадіон «Колос».

О. АЛФЬОРОВ

ХІЛЬГОРУ Миколу Васильовича — жителя смт. Краснопілля, — із 30-річчям. Бажаємо йому добра, радості, здоров'я, хай збудуться всі його мрії. МАТИ, ДРУЖИНА, ДІТИ.

ЯКУШЕНКА Анатолія Денисовича — слюсаря Грязинського цукрозаводу, — з його першим 60-літтям. Бажаємо душевного цукрозаводу, — з його першим 60-літтям. Бажаємо душевної молодості, добра, достатку. Хай буде поважним ваш досвід, а від близьких та рідних приймайте лише шану та любов. СИН, НЕВІСТКА, ПЛЕМІННИКИ, СЕСТРИ.

КОСТЕНКА Миколу Костянтиновича та донечку Ірину — жителів селища Михайлівське, — з днем народження. Бажаємо Вам від сонця — тепла, від людей — добра, а від нас — здоров'я міцного, хліба смачного, чистої води і ніякої біди. ДРУЖИНА, МАМА, СИНОЧОК, БРАТИК КОЛЯ.

Подружжя КУЧЕРЯВИХ — жителів смт. Краснопілля: Сергія — з 30-річчям та Ірину — з 25-річчям. Хай ваше здоров'я буде міцним, роки сімейного життя квітучими, як весна, сонячними, як літо, багатими, як осінь, чистими, як зима. Будьте щасливі. БАТЬКО, МАТИ, БРАТ САША, СЕСТРА НАТАША.

ЗОЗУЛЮ Миколу Миколайовича — тракториста Грязинського цукрозаводу, — з 42-річчям від дня народження. Хай на довгі літа стануть супутниками вам щастя та удача, ніколи не затьмарюються смутком очі, а від роботи одержуйте наснагу і задоволення. ДРУЖИНА, ДІТИ.

Краснопілляське сільське професійно-технічне училище № 43 26 травня о 10-й годині ранку

ПРОВІДИТЬ ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ.

Запрошуються випускники 9 та 11 класів, які бажають навчатися в училищі, класні керівники та батьки учнів.

У ПРОГРАМІ:

ознайомлення з навчально-матеріальною базою; спеціальностями, правилами прийому, виступ художньої самодіяльності, парад техніки та показові спортивні змагання.

Довідки телефоном: 5-15-22, 5-21-31, 5-19-85.

Адреса училища: 245600, смт. Краснопілля, вул. Вокзальна, 37.

ДИРЕКЦІЯ.

ГРАФІК

реалізації курчат Краснопілляською інкубаторною станцією по населених пунктах в травні 1990 року.

Назва населеного пункту	Дата продажу
В. Бобрік	27 травня
Славгород	28 травня
Угрюпи	30 травня
Миропілля	31 травня

Продаж курчат проводиться біля приміщення контори колгоспу (радгоспу) о 13 годині.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

ЗАПРОШУЄМО НА ФІЛЬМ

На кіноекрані району виходить гостросюжетний фільм «Аварія» — дочка мента.

Подемо графік проходження його на кіноустановках району: 24 травня — Самотівка; 25—26 — Миропілля; 27 — Запсілля, 28 — Брацківка; 29 — Славгород; 30 — клуб виробничої ділянки № 3 колгоспу імені Володимира Ілліча; 31 — Великий Бобрік; 1, 2, 3, червня — кінотеатр «Колос».

Запрошуємо всіх бажаючих переглянути цей фільм.

інформує СЛУЖБЯ 02

* 13 травня в с. Осоївка знайдено будівельника В. С. Гавриша, який помер від алкогольного отруєння. Ведеться розслідування.

* Протягом лютого—квітня фотограф райобуткомбінату А. І. Головань перепродавав відеомagnetofoni і мав від цього «навар». Розпочато кримінальну справу.

* 6 травня громадянин Ю. М. Брай, 1944 року народження, який працював за договором у колгоспі імені Леніна, о 13 годині виїхав до Сум. Відтоді його місцезнаходження не відоме. Ведеться пошук.

* 14 травня покінчив життя самогубством робітник Угрюдського цукрозаводу В. П. Заїка. Ведеться розслідування.

* 14 травня при невідомих обставинах з будинку муляра колгоспу «Батьківщина» М. В. Нестерова зникли речі. Ведеться перевірка.

* У ніч на 17 травня з свиновідгодівельного комплексу колгоспу імені Гагаріна вкрадено порося. Ведеться розслідування.

* У період з 25 квітня до 11 травня з урочища, яке неподалік с. Михайлівка, вкрадено залишений без нагляду трактор Т-130 жовтого кольору, який належить Бориспільському тресту «Союзгазсвязстрой». Ведуться пошукові заходи.

* У ніч на 19 травня з господарства жителя с. Славгород Г. О. Лебенко вкрадено мотоцикл марки «Мінск» № 53—78 СУЖ. Ведеться розшук.

* 20 травня на автошляху Богодухів — Велика Писарівка здійснено дорожньо-транспортну пригоду водіїв автобуса Краснопілляського автопідприємства 15940 В. Г. Колесник, який слідував за маршрутом Харків—Краснопілля. Трьох пасажирів доставлено у лікарню. Розслідування проводить Богодухівський райвідділ внутрішніх справ Харківської області.

Районна організація кролівників

ПРОДАЄ

племінний молодняк кролів, завезених з племрадгоспу «Саватьєво» Калінінської області.

Вартість одного кілограма живої ваги 2 карбованці 50 копійок.

Звертатися за адресою: смт. Краснопілля, вул. Комсомольська, 2.

РАЙОННА РАДА КРОЛІВНИКІВ.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

НЕДІЛЯ

27 травня

І ПРОГРАМА ЦТ

8.00 — Спорт для всіх.
8.15 — Ритмічна гімнастика.
8.45 — Тираж «Спортлото».
9.00 — З ранку раненько.
9.00 — Передача для дітей.
10.00 — На службі Вітчизні.
11.00 — Ранкова розважальна програма.
11.30 — «Навіоло світу».
12.30 — До 45-річчя Перемоги.
«Довгі версти». Трисерійний художній телефільм. 1 сесія.

13.45 — Здоров'я.
14.30 — У світі казок і пригод.
16.00 — Третій принц.
16.00 — Сільська година.
Панорама.
17.15 — «Шолохову присяга».
17.15 — Передача з Державного академічного театру Союзу РСР.
19.00 — «Повернення Капітошки».
19.25 — «Ринг».
Художній фільм.
21.00 — Час ТСН.
21.40 — Думки про вічне.
Неділля моральна проповідь.
21.55 — «Мій Чайковський».
Розповіді М. І. Прудкін.
22.40 — Футбольний огляд.
23.10 — Парад лідерів «Музичного маршону» газети «Вечерня

Москва». 0.45 — «Ворог респектабельного товариства».
Телефільм. 1 і 2 серії.
2.55 — «Спасибі, музико, спасибі».
Концерт.

ПРОГРАМА УТ

9.00 — Новини.
9.20 — Ритмічна гімнастика.
9.50 — У неділю вранці.
Інформаційно-музична програма.
10.50 — В об'єктиві — тварини.
«Заповідник Органу».
11.20 — Концерт органічної музики.
11.50 — Для дітей.
Канал «Д».
13.20 — Урок без дзвоника.
Українська мова в школі.
13.50 — Новини.
14.00 — Говоримо

українською.
14.20 — Естрадні ритми.
14.45 — Село і люди.
Ніжинський агрономбінат.
15.15 — Ви нам писали.
Музична передача за листами глядачів.
16.00 — Служба солдатська.
16.00 — Художній фільм із субтитрами.
«Будинки без виходу».
18.30 — Ангільська камера.
19.00 — Закриття II Міжнародного фестивалю фольклору.
21.15 — Молодіжна студія «Гарт».
22.45 — Вечірній вісник.

II ПРОГРАМА ЦТ

8.00 — На зарядку ставай.

8.15 — «Служили двоє товаришів».
Художній фільм з субтитрами.
9.50 — «На екрані служба 01».
Фільми про пожежну безпеку.
10.20 — Народні мелодії.
10.55 — Документальний фільм із циклу «Земля тривоги нашої».
«Сон».
11.30 — Чемпіонат США по баскетболу серед професіоналів НБА.
12.30 — Показують театри країни.
А. Дударєв.
«Вечір».
Фільм-вистава Білоруського академічного театру ім. Я. Коласа.
14.30 — Відеоналіз «Радянська Росія».
17.00 — Планета.
Міжнародна програма.
18.00 — Водне поло.

Кубок СРСР. Фінал. Передача з басейну Центрального стадіону ім. В. І. Леніна.
19.00 — «Обов'язок земний виконаємо наш».
К. Іванов.
(До 100 річчя з дня народження).
19.45 — Вечірня назва.
20.00 — Волейбол. Першість світової ліги. Чоловіки.
Збірна СРСР — збірна КНР.
21.00 — Час ТСН (з сурдоперекладом).
21.40 — Кіносерпантин.
0.25 — Гандбол.
Кубок європейських чемпіонів.
Чоловіки. Фінал.
СКА (Мінськ) — «Барселона» (Іспанія).
Передача з Мінська.

«ПОБЕДА» — орган Краснопілляського райкома Компартії України і районного Совету народних депутатів Сумської області (на українському мові).

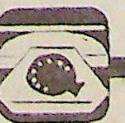

НАША АДРЕСА:

245600,

смт. Краснопілля,

вул. Горького, 1.

ТЕЛЕФОНИ:

редактора — 5-12-80, заст. редактора і відділу партійного життя — 5-13-06, відділ секретаря — 5-13-64, відділ: сільського господарства — 5-11-95, листів — 5-10-04, радіоінформації — 5-10-04, бухгалтерії — 5-13-06, фотокореспондента — 5-11-95.

Редактор О. КОЗИР.

Газета виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер та суботу.

Офсет. Умов. друк. арк. 1. Тираж 10400. Індекс 61526. Замовлення № 1626.

Газета набрана і зв'язана в Краснопілляській районній, надрукована в Сумській обласній друкарнях облуправління у справах видавництва та поліграфії.

ЖЕРТВОПРИНОШЕННЯ НЕЧЕСТИВЦЯМ

ГІРКИЙ СПОМИН ПРО ГОЛОДОМОР ТРИДЦЯТЬ ТРЕТЬОГО РОКУ

Покоління наших людей, котрі родилися на початку двадцятого століття і трохи раніше, чи не найбільше у всесвітній історії пережили недоїдання і цілковите голодування. ~~Це~~ геніальні мученики, які щодо витримки і самозречення позмагалися з біблійськими праведниками Моїсеєм і Давідом. Згадаємо роки громадянської війни, коли все вкрай виснажене і знекороване поволля рушило на благодатну українську землю в пошуках куска хліба насущного. Та й тут його було не густо, бо нікому й нічим було працювати на полі, а той врожай, що збирався, майже повністю потрапляв у державні засіки. Його відбирали в селян за беззаконням так званого "воєнного комунізму".

Нині преса в основному пише про важкий голодомор тридцять третього року. Це, звичайно, правильно; кожен, хто вижив у ньому й досяг старшого віку, може підтвердити той страшний удар по народу сталінським бичем безхлібної диктатури. Однак лихо почалося значно раніше, з часу оголошення суцільної колективізації. Вже взимку 1931 року в магазинах прилавки майже пустували, а на базарі неймовірно підсочила дорожнеча. Поставили озброєну варту біля хлібоприймального пункту. Перед житами на полях установили спостережні вишки й запровадили жорсткі об'їзди хлібних масивів. Але "стригали" колосків нічого не боялися: голод не тітка, ніяким страхом його не вгамуєш. Він ні на що не зважає і стає причиною найбільших жорстокостей.

Мені незабаром сімдесят вість, я ще добре пам'ятаю всі дні *mici* вже далекої соціальної драми. Їх не можна ні забути, ні простити грабіжникам селянства. А їх було багато, охочих убити рідного батька і брата за якусь нікчемну привілецію від офіційної влади. Пригадується наприклад таке: ранньої осені тридцять першого року до мене зайшов мій одноліток Гаврило Пономаренко, який удавав із себе комсомольця-активіста, і повів мову про те, щоб я, поступив у члени РКМ. Мовляв, будемо "викачувати" хліб, та інше добро і тим забезпечимо собі безбідне прожиття і якийсь престиж для просування по службовій драбині в майбутньому. Вислухавши безсоромну пораду цього молодого, але вже завершенного тупцю-кар'єриста і захребетника, я

взяв його за каря і з глибоким обуренням виштовхнув із хати на вулицю.

— Ніхто не заманив мене по злодійському обирати людей, — гнівно процідив я крізь стислі зуби і вже спокійніше порадив Гаврилові на подвір'ї про нашу сварку тримати язик на прив'язі, ^{на кшталт} не поведоруватися.

На провесні традиція другого я поїхав учитися на короткотермінові вчительські курси при Лебединському вчительському технікумі і вперше на власній шкурі дізнався, що таке жакливий голод. Люди цього чудового, тихого містечка ^{на Січинщині} вже тоді жилися воронами та граками, а гарно випечена житня хлібина на базарі коштувала 30 крб — майже вся моя місячна стипендія. Теплими літніми ночами курсанти /майбутні вчителі/, серед них і я, замучені вирай в поганому гуртожитку ^{близькому до} гою і поодинокі вирушали на околицю Лебедина, в бік залізничного вокзалу, й наповнювали мішки та кошики "созіськими" огірками. Ними трохи вгамовували голод, який потім ще більше розпалювався після терілки якої-такій юшки, чи борщу і стограмового крайня ячмінного хліба в ідальні технікуму.

Пекельний голодомор традиція третього почався взимку. Я працював тоді учителем у Степківській початковій школі Покровської сільради. Бів два класи — третій і четвертий, — усього десь близько сорока п'яти учнів. У січні ми ще співали пісеньки про багатий коровай та неозорі шадрі зрошаєм колективні ниви. У бадьорому темпі декламували вірші про "батька всіх народів", великого й мудрого Сталіна. Різчали граматику української мови за славнозвісним віршем "Партія веде" Павла Тичини, тоді видатного, а тепер як свідчить преса навіть геніального радянського поета, рівного Т. Г. Шевченку.

Початок лютого приніс у школу перші тривожні вісті. Десятків зо два дітей у найслабших матеріально родинах залягли від систематичного недоїдання. Трохи згодом усі вони померли. Ми вчителі, звернулися за допомогою й порадою у виконком сільради. Там лише поспівчували. Мовляв, чим хотіли здивувати, коли вся Україна вигибає з голоду.

Організатором хлібозагтівель на хуторі Степках був уповноважений Харківського обкому партії якийсь П. С. Лунін. Відчувши себе основним винуватцем "викачки" продовольства з населеного пункту, а відтак і загибелі багатьох людей, він невдовзі відпросився з "іздики" додому, в тодішню столицю республіки, й більше ніхто з нас його не бачив: кажуть, покінчив з собою пострілом у голову.

У середині квітня з голоду померла моя шестирічна сестричка Катя, а на Великдень відправилася в потойбічний світ мама — вдовина Ольга Павлівна Шкиря. Їй на той час не виповнилося й сорока п'яти років. Ні, я не міг врятувати їх на свою мізерну зарплату й дуже збогачений харчовий пайок.

Про горе можна було б повідомити рідним і близьким, та всі вони так померли одне за одним, від голодоморної "чуми". Ішов я сонячною днівною дорогою з Ольграду по допомогу на похорон матері і служачою безтурботності, ^{нишчів} жайворонків. Я з дитинства любив слухати їхню піднебесну мелодію, але тоді вона здалася мені найсумнішим реквієм по замучених ^{нишчів} людях. Поблизу варті Покровського кладовища стояло кілька закритих вікнами труп із покійниками. Я зупинився й відчув раптове запароження. Подумав, що вже кінець, і приліг на сиру землю. Вона парувала теплом і життєвою силою. Перепочивши трохи, ледве звівся на тонкі, сухі ноги й поглянув на обіднє сонце. Від малокрів'я воно здалося мені таким же чорним як у трагічний час Григорію Меласову з шолоховської епопеї "Тихий Дон". Поряд із небесним світилом принарядилася зусата рябо-жовта пика Кавказця Джугашвілі. Я підняв угору кволі руки й потряс ними на знак вічного прокляття тирану. На душі трохи полегшало.

Того ж літа я розрахувався зі школою і переїхав жити в рідне Краснопілля. Дізнався про смерть багатьох моїх суодів і знайомих. Померли голодною смертю діти подружжя Федора і Марії Голотів — Катерина, Настя, Володимир, а також Я. М. Голота і його дружина Оксана. Забрала на той світ бліда костюмаха з осеружною косою Яким Савченко і його жінку Ганну; Антоніну, Оксенту й Івана Іваненка, Іната й Федосію Понімаренко. Чотири душі загинули в родині Сави Мартиненка, три дочки — в Михайла Голоти і в багатьох інших. Загалом ^{тільки} у двох вулицях — теперішніх Кутузова й Макаренка — стали жертвами Імперського голодомору понад півсотні молодих, колись дужих людей. А всього по Краснопіллі померло від штучно організованого на Україні травлення хліборобського роду близько двох тисяч людей. З цими даними свого часу невідійшло ознайомив мене двоюрідний покійний брат Г. Т. Рибалка, який у трицяті роки працював у нашому селищі головою виконкому місцевої Ради.

Хтось влучно сказав, що диявол сильний поміттю дрібних бісів. Справді, так воно і є. Навряд чи впорався б Сталін і його грабіжна кліка зі своїми чорними задумами, якби їм активно не допомагала про-

дажні "меченосці" з місцевого населення. Сказімо в Краснопіллі вірою і правдою вислужувалися парад "недайхлібами" вищого рангу Тарас Чичикало, Дмитро Балак, Гігор Іваненко, Тихін Степанко, Іван Савченко, Василь Заливанкін та інші.

Найтяжчими місяцями виявилися травень і червень. На луках не встигав відростати щавель, перетиралося на порошок глибоке листя, з якого випінали оладі, пішли в діло дубова кора, добути зі ставків черепашки, *тирса, макуха, просяна лузга.*

У мене приберіглося трохи грошей за літню відпустку і я вирішив гайнути в Харків, тодішню столицю України. До того часу я небував у жодному великому місті, тож Харків справив на мене незгладиме враження. Він був ущерть переповнений людьми. Здавалося, вони з'їхалися сюди з усього світу. В магазинах продавали так званий комерційний хліб. Та давали безкінечні черги. Той, хто стояв у них брався на список. Рахунок вели на сотні й тисячі душ. Простоявали в чергах днями й ночами. Виснажені та знесилені там же й помирали.

За спекулятивною ціною хліб можна було придбати поза чергою: два карбованці п'ятдесят копійок за кілограмову буханку. Я купив ізрук дві, присів у затинку під базарним смердючим парканом і з'їв *ні-одну* ~~з~~ до останньої шкуринки. Напився теплуватої води в рознощиці й похилив у напрямку держпрому — як на той час останнього архітектурного дава радянської доби й місця розташування республіканського уряду до та найголовніших відомств.

Поблизу держпром нічим не вражав. Така собі сіра гранітна гора, що гоноровито з'їп'ялася в небо над старими будовами докола широчезного майдану. В під'їздах цієї казенної громадини геть усі двері були обліплені вивісками, мовби груди ветерана — фронтовика нагородами. Була обідня пора. Свіжий протяг уздовж під'їзду залоскотав відрі пахощами смаженого м'яса, котлет, наваристого борщу, здобних булочок, кави і ще чогось невідомого, але безмежно привабливого. Я трохи пройшовся і зиркнув у розчинене вітражне вікно. Звідти саме вибухнув дружний регіт "щирих товаришів". Вони очевидно, вже пообідали, можливо трохи випили і прослухали черговий анекдот. З їхніх слітих, масних обличч^ь випаровувалося задоволення.

По собі знаю, що ті, хто голодує, однак деякий час підтримує в собі сили, стає занадто агресивним і кмітливим. Діє він рішуче й безпосередньо. Ніякі моральні умовності для нього не існують. Та-

свою балаканину:

— Чому нам так тяжко, друзі? Тому що маємо ганябний обов'язок спокувати хріхонадіння рідних батьків, дідів, а, може, і пра-дідів. Та й самим нам далеко до ангелів. Хто руйнував і грабував храми божі? Не заморські воююняки, а ми і тільки ми. А тепер цер-ковні чаші, золоті й срібні хрестики, лозачки, підсвічники, лан-цюжки міняємо ось за рогом ^у вулиці в отому "Торговині" ^{на} крупи, борош-но, консерви генеральські, а то й ікричку царську. Ще й мізки лю-бимо промивати перцівкою. Багато, дуже багато завинили ми перед Творцем. Накази начальства — одне, а наша воля — друге. Давайте не загравати з власною совістю. Нас повнісінько зараз у Харкові. Раді шматкові хліба черствого. Подивися — ніби всі праві, всі ки-мось скривджені. Коли ж колунаеш глибше, бачиш, що цей голод сотво-рили передовсім ті, кому до вподоби було копирсатися залізними ко-віньками ^{по під припіжками}. Там знаходили то гордий пшінця, то вузлики із квасолею або житом. Не для себе — дітям приховала мати. І попливло жалюгід-не добро в жертвоприношення нечестивцям. Так наші ударні "золото-шукачі" хотіли вони того чи ні, перетворилися на ненаситних сатур-нів — помирачів дітей. Де ще шукати, скажіть, білогого злочину?

Крізь натовп протиснувся мільйонер у білосніжному кітелі і в такому ж каштеті з червоною оканіцею. Він якийсь час постояв поруч із білобородим віщуном долі і злегка сминув його за рукав, зношеної сорочки:

— Кончай, дед, вітілютовать! Я ж тебе вчора прідупріждав: гадай, ворожи, но не залазь в політіческі дела. От этого один шаг до оскорбленія Імені товарища Сталіна. Ти не послушал, поэтому сле-дуй со мной. В участие разберёмся.

Старезний пророк отрепенується й розгублено підняв невидю-щу, мов у кам'яного Ідола, голову в бік охоронця порядку. Видно було, що він збирався з думками, багаччи приголомшити всіх якоюсь вишуканою гостротою, але нічого особливого не приходило на язик. Тому з натугою вимовив звичайні слова:

— Що я забув там, у вашому участку?

— Ти нарушитель закона. Составім протокол. Усьо будіт чин-чином.

— Ох, мати моя рідна! То це, виходить, мене удостоїли честі пройтися обіруч зі служавим чоловіком? Ще й посиджу в кріс-лі зі своїм горбом під совітським гербом. Яка розкіш, добрі лю-

Старий піднявся й почвалав за міліціонером, тримаючи за поду його старанно випрасуваного кітеля. Юрба тахоплиними струмками розтеклася в усіх напрямках. Під якогось хлібного магазину ломовим конем, запряженим у шарочезну маку^з гумовими колесами по-везли марців. Два вантажники при брудних фартухах лузали насіння й спокійно хвалилися домашніми справами.

Голодомор тріумфально ^{у всім} крокував по столичному місті і всім ^{всім} нашій черноземній республіці. ^{всім} Проходив по мосту через каламутну, смердючу річку, і мої вуха запакувала бридка ^{всім} пісенська часів Брестського миру:

Україна хліборобная
Хлеб германцам отдала,
Сама голодная.

Пісенську безладно горлалив п'яний Момпенський набрід - злочинці, босяки, старці, проходивці, картарі-віртоузи, кишенькові опритники... Усі разом вони теж були приречені на жертвоприношення нечестивцям.

С. Шкиря
О. ШКИРЯ,
журналіст.

1914 року народження, освіта ^{не} ~~закінчена~~ ^{висока}, пенсіонер, нагороджений
Ленінською воєнною медаллю. ^{і ме-}
даллю „Ветеран праці“

245 600 - Сумська область,

^{с.м.т.} Краснопільна, вул. Бєлгородська, 60
Шкиря Олександр Маркович.
Квітень 1990 року.

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В даній справі пронумеровано 9

(дев'ять)

13 липня 2001

Посада

головний спеціаліст

Підпис

В. В. Хмелько